

همالعه دعاوق رد رجب

بباتک نیرخ آلا و .دناهتفرگ هلصاف نآ زا اههزوح ریخا نورق رد هنافساتم هک ماهتفگ ررکم نم رد نآلا .دوب هتشذگ [2] رجب ملع شیدایی پ زا نرق دنچ یلح همالعه نامز . [1] تسا دعاوق ،یلح همالعه هعجارم اچک ره .دندنادی م ار نآ همه و تسا یبرع نآ مسای نیعی .تسا «Algebra» ملع نیای مسای اند لک هدوب یناجزوب و یمزراوخ یارب ،هدوب مالسا زا دعب رجب ملع شودح و شیدایی پ .تسا هنوگنی دینک [3] دشابیم شدعب یارب همالعه .دش عورش موس نرق اهنیای .تسا

لح اه نیای :دنیوگی م هک دسریم یلئاسم هب تالماعم رد نیگنس یهقف نتم رد و دعاوق رد یلح همالعه و متسه دلب مه همالعه نم ینیعی ؟تسا انعم هچ هب همالعه هم لک نیای . [4] ةلباقملا و رجب لابل دوشیم [5] درک هدافتسا هقف رد ملع نیای زا دیاب هک میوگی م مدوخ بطاخم هب هک منادی م تسرد ار نآ مه

دعاوق بباتک فیلات خیرات هنیمز رد لاوقا [1]

تسا فالخا دعاوق فیرش بباتک فیلات نامز دروم رد

۶۹۹ لاس

دراد نیققحملا رخف دوخ دنزرف هب هک یتیسو نمض رد دعاوق فیرش بباتک نیایاپ رد دوخ همالعه زا مشش هه دیادتبها رد و یگللاس هاجنپ ندرب نیایاپ هب زا سپ ار بباتک نیای هک دنک یم حیرصت :تسا هومن فیلات شیوخ کرابم تایح

ةیسو

هّبحی ام یلی کدشرأ و ،هتمزالم و ریخلال عفلا کقفو و ،هتعاط یلع یلعات ةلل کناعأ - ینیب ای ملع هب رقت ام لکب کابح و ،نیرادلای ف کدعسأ و ،هّانمتت و ریخلال نم هلمأت ام کعّلب و ،هاضری و بابسأ کقزر و ،تاحلاصلالاب کلامعأ متخ و ،دیغرلا شیعال و دیعسلال رمعلای ف کلدّم و ،نیعلال دق یّنی - رورشلال کنع عفد و ،روذحم لک ةلل کاقو و ،تاکربلال میاطع نم کیلع ضافأ و ،تاداعسلال ظافللأب مالسلال عئارش دعاوق هیف کلتّیب و ،ماکحألا یواتف لب باتکلا اذه یف کلت صّخل نم تغلب نأ دعب کلد و ،دادسلال قیرط و داشرلا جهن هیف کلت تحضوأ و ،ةرحم تارابع و ةرصتخم هلاّ و هیلع ةللای یلص ایاربلا دیس مکح دق و ،نیتسلال رشع یف تلخد و نیسمخلال رمعلال (714 ص ۳ ج ،ماکحالا دعاوق).ایانملا کارتعا أدبم هّانأب

بباتک رد ناشیای دوخ حیرصت هب انب) ۶۴۸ لاس رد یلح همالعه بانج دلوت نامز هب تیانع اب نامز نیای (بیترت) ةئامّتس و نیعبرأ و نامث ةنس ناضمر رهش نم نورشعلا و عساتلا دلوملا و :شیوخ یلاجر .دشاب یم یرمق یرجه ۶۹۹ لاس ،(۱۵۹ ص ،لاوقالا ةصالخ

۶۹۲ ای ۶۹۳ لاس

نیا رد .تسا هتخادرپ دوخ بتک رکذ هب زین لاوقالا ةصالخ بیترت ،دوخ یلاجر باتک رد ناشیا مان یفلتخم یاه باتک زا ،تسا یرجه (۶۹۲ خسن زا یخرب قبطو) ۶۹۳ لاس نآ فیلت نامز هک باتک :تسا هلمج نیا زا زین دعاوق هک دنرب یم

رّهطم نبّیلع نب فسوي نب نسحلا

و ادلوم یّیلحلا روصنم وبأ - ءارلا و ،ةدّشملا ءهلا و ،ةمّجعملا ریغ ءاطلا و ةمومضملا میملاب - :بتک هل - باتکلا اذه فنّصم ،انکسم

یف نیملسلملا بهاذم عیمج هیف انرکذ ،هلثم لمعی مل :بهذمل قیقحت یف بلطملا یهتنم باتک هنم انلمع ،یلاعت ؤلللا ءاش نإّمتی ،هیف انفلاخ نم ججح لاطبإ دعب ؛هدقتعن ام انحّجر و ،هقفلاب عبس - **ةئامّتس و نیعست و ثالث ةنس** رخآل عیبر رهش وه و - خیّرأتلا اذه یلإ (۱۵۸ ص) .مارحلا و لالحللا ةفرعم یف ماکحأل دعاوق باتک ... (۱۵۵ ص ،لاوقالا ةصالخ بیترت) .تادّلمج

نیا :دیامرف یم هنوگ نیا نآ خیرات و باتک فیلت هجو دروم رد ماثللل فشک فیرش باتک بحاص و لوقعم لیصحت هب لاغتشا زا سپ وا دوخ راهطا هب انب و نیققحملا رخف تساوخر هب باتک :تسا هدش فیلت لوقنم

تأرق و ،لوقنملا و لوقعملا یف - هجور ؤلللا سّدق - یدلاو یلع تلغتشا اّمل :مالسإلا رخف لاق ،هقئاقح و هراسأل اعماج ،هقفلایف اباتک لمعی نأ هنم تسمتلا ،انباحصأ بتک نم اریثک ،مکحل نم اهمزلی ام یلإ ةدعاقّلك دنع ریشی نأ و ،ناهربلا و نیلوصأل یملع یلع هلائسم ینتبی هیبنتل ،اهوحف و یرخأ ةدعاق یلعّصن نم مزل ام و ،هاوتف و هدقتعم کلذ لبقرکذ دق ناک نإ و نیّدلقملا لاهجل نم ریثکّنظی دق ،مارحلا و لالحللا ئدابم دعاوق و ،ماکحأل لوصأ یلع دهتجملا دّیجلارعلشلل لیو :لیق امک ،ادحاو افرح همالک نم اومهفی مل مهّنأ اوملعی مل و ،هیف ماکحأل ضقانت یهنتا ،ءوسلا ةاور نم

هدش فیلت ۶۹۲ ای ۶۹۳ لاس رد باتک هک تسا لوقعم ای ۶۸۲ لاس رد رخف بانج دلوت هب تیانع اب :دهد یم خساپ ناشیا ؟دشاب

یفینصت سامتلا و ،لوقنملا و لوقعملا یف باتکلا اذه فینصت لبقر هلاغتشا دعبتسی دق و **باتکلا فنّصملا دق و ،ةئامّتس و نینامث و نیتنثا ةنس دلو ؤنأل ،اذک و اذک هتفص باتک و نیعست و ثالث ةنس ؤنأ و ،اهل ؤدع خیرات رکذ و ،ةصالخلا یف هتافنصم یف** مامتإ دنع رمعل نم هل ناکف ،**نیعست و نیتنثا ةنس خسنلا ضعب یف و ،ةئامّتس** ءاشی نم هیئؤی ؤلللا دیب لصفلا نکل و ،هلبق اّمع الصف ،لقأ و ،رشرع و ،رشرع یدحإ باتکلا

یف تعرش و ،ةنس ةرشرع ثالث لمکأ مل و اهلوقنم و اهلوقعم مولعللا لیصحت نم تغرف دق و لمکأ مل و صیخلتلل حرش مهف یلع صیرحلا ةینم تفّنص و ،ةرشرع یدحإ لمکأ مل و فینصتلا ،شاح و حورش و نوتم نم ةرشرع یلع فینی ام یبتک نم هلبق تلعم تنک دق و ،ةنس ةرشرعست ةعیرشلل لوصأ یف ةعیربلل دوخلا و ،نیدللا لوصأ یف ةدبزل و ،اهعباوت و ةغالبل یف صیخلتللاک نینس رشرع نبا انأ و سوردللا نم یقلل تنک و .ةّیفسنللا دئاقع حرشی شاح و ،فشاکلا و ،اهحورش و ،هلّوظم و هرصتخم ،ینازاتفتلل صیخلتلل یحرش

مان قاحلا لامتحا ؛تسا لمات لباق هک دنیامرف یم حرطم زین ار یرگی دیلامتحا نایاپ رد ناشیا نینس دعب ةصالخلا یف امب باتکلا مساقاحلإ لامتحا عم اذه :ةصالخ باتک فیلت زا سپ باتک (۱۱۲-۱۱۱ ص ،۱ ج ،ماثللل فشک) اهفیلت نم

اهي ف بټكلا هذو و :دوش یم تیوقت بټک نیوانع رکذ نیایاپ رد هصالخ رد همالع مالک اب لامتحا نی (۱۵۹ ص ،لوقالا ةصالخ بیترت)همامت ایلاعت ةلل نم وجرن ،مټی مل ریټک

هدرک ناووع ۶۹۳ ای ۶۹۲ لاس ارباټک فیلأت خیرات ،لوقالا ةصالخ هب دانتسا ابرهاظ زین ةعیرذلا :تسا

مارحل و لالحل لئاسم یف ماکحأل دعاوق : ۹۳۰

اهیلع فنصملا رصع هخسن ،ةروهشملا ةلواتملا بټک نم یه و 726 یفوتملا یلحل ةمالعلل و یشاوخل و ةقیلعلتلا ترم دق و 725 یف یلماعلا میهاربا نب رصان نب نیسحلا هاهنا:هئاهنإ نیلیق و ةمارکلا حاتفم و ماثلل فشک و دصاقملا عماج لثم ،هلحم یف لک هیلع ةریټکلا حورشلا سامتلا ب ماکحأل دعاوق نیب و هاواتف هیف صخل هقفل یف ،نیئتس و ةئامتس دعاوقلا لئاسم ددع لاسرإب لصفتملا ءالآل فدارت و ءامعنلا غباوس یلع هلل دمحلل]:هلوا .نیققحمل رخف هدلو 692 و 693 یف هنم عرف دق و ،روکذمل هدلو یلی ةطوس بم ةیصوت هتمتاخ یف و [...]ءایبألل اضر دمحم خیشلل نب یلع خیشلل ةنازخ یف دوحوم هخسن و ماثلل فشک یف هرکذ امک ءاطغلا فشاک

عبط ،نیئتسل رشع یف لخد و نیسمخ رمعل نم غلب نا دعب همتأ هنإ :هرخآ یف لاق نب نیدل رخف دنع دجوي و 1329 یف ةعفان یشاوعم ریټک یلحرع طقب هانم و 1272 یف هانم ارارک یلی ةعیرذلا).یلحل ةمالعلا ءراج اهیلع و 724 اهتباتک یور ،هخسن اضیأ نارط یف نیدل دجم (۱۷۷-176 ص ؛ 17 ج ؛ ةعیشلل فیناصت

هدرک دراو لاکشا گرزباقآ رب ،دعاوق باټک یاهتنا رد همالع بانج تیصو هب دانتسا اب زین یخرب دن:

یلع یلاعت ةلل کناعأ ینب ای ملعا :هلوقب هدلو اهب یصوي ةمألعلل ةمیق ةیصو بټکلا رخآ یف و مالسإل ءئارش دعاوق کل تنیب و ،ماکحالا یواتف بل بټکلا اذه یف کل تصخل دق .. هتعاظ نا دعب کلذ و ،دادسلل قیرط و داشرلا جهن هیف کل تحضوا و ،ةرحم تارابع و ةرصتخم ظافلأب کارتعا أدبم اهناأب ایاربلا دیس مکح دق و ،نیئتسل ءرشع یف تلخد و نیسمخل ،رمعل نم تغلب .. ایانملا

و ،ه 700 و 699 ماع هنع زواجت و ،ه 698 ماع نیسمخل غلب دقف ،ه 648 ماع دیلاوم نم ةمألعلل نا امب و ءرکذت).ماتب سیل ه 692 و 693 ماع دعاوقلا فلأ ءا نم زیجمل انخیش هرکذ ام نا ملعی کلذب (254 ص ؛ 1 ج ؛ نایعأل

هنوگ نیابلطم ود نیب ناوت یم ،تسا هدش ناووع غارف هملاکأحیرص نا رد هک ةعیرذلا مالک زا غراف کیذن یط رد نا لیمکت اما تسا هدوب نا زا لبق ای و ۶۹۲ لاس زا تباتک یادتبا خیرات هک درک عمج .دشاب یم ۶۹۹ لاس ینعی لاس هد هب

۷۲۰ لاس ۳.

هنوگ نیایکرک ققحم موحرم نادرگاش زا یخرب زاماعلعل ضایر رد ،هاگدی ود نیابلباقم هطقن رد دناد یم ۷۲۰ لاس هب و لاس هدیط رد ار دعاوق فیلأت هک تسا هدش لقن

مهنم و :خیاشملا یماسأ رکذل ءلومعمل هتلاسر یف یکرکلا یلع خیشلل ءذمالت ضعب لاق و یلحل رهطملا نب فسوي نب نسحل نیدل لامج ةمالعل ماغرضلا دسالا و ماقمقل رحبلل خیشلل دعاوقلا باټک هانم ،نیئتئاملا یلع فیئت یتلل ءنسحل تافلؤلمل و ةریټکلا فیناصتلل بحاص

هَب («دندن به تسک کش» و «هدش به تسک کش یا ههکت یزاس کی» یا نغمه ب رجب‌الای برع هژاو ماو) رَج [2]
رد رَج. تسایضایر یا هه‌خاش نیرتعی سو زا یکی، زیلان آ و هس‌دنه، دادعا هی‌رطن هارمه
ابی‌رقت هک تسینام‌سیری و؛ دزادِرپ یم **یتایضایر یا هادام** نیا ه‌علاطم هَب دوخ تلّاح نیرتیمومع
یتام‌دقم تال‌داعم لَح لثم یدایز ثحابم لم‌اش ه‌خاش نیا. دنک یم چه‌راپ‌کی مه اب ار تایضایر مامت
رَج ار رَج رت یتام‌دقم یاه ش‌خَب. تسایه‌اندیم و **اهه‌قلح**، **اهه‌ورگ** نوچ یی‌اه‌دی‌رجت ه‌علاطم ات

بلغا یتامدقم ربح .دنناوخ یم نردم ربح ای **درجم ربح** ار نآ نردم یاه شخب و ؛دنمان یم **یتامدقم** و **یکشزپ** نوچ یرگید **یدربراک مولع** هوالع هب **یسندنهم** ای **مولع** ،تایضایر هعالطم مهم شخب طسوت اّتدمع هک تساهتفرشیپ تایضایر یلصا یاه هخاش زا یکی **درجم ربح** .دشاب یم **داصتقا** دوش یم هعالطم یا هفرح **نانادیضایر** .

نوچ ییاهدیجرت زا **باسح** فالخرب ربح رد .دنا توافتم **دیجرت** زا هدافتسا رد **باسح** اب **یتامدقم ربح** یم هدافتسا ،دنا فلختخم ریdaqم ندرک رایخا هب زاجم هک یریdaqم ای لوهجم دادعا یارب ییاهدامن $x = 3$ رادقم یعمج یاه سوکعم لامعا اب اما ،تسا مولعمان x دامن ، $x + 2 = 5$ رد لاثم ناونع هب ددرگ .تسا **ألخ** رد **رون تعرس** تباث c دامن و ،دنا ریغتم m و E دامن ، $E = mc^2$ رد .دوش یم ادیپ نآ یارب زا رت حضاو و رت هداس رایسب هک دنک یم هئارا **تالdaqم** لح و **اهلومرف** نتشون یارب ییاهشور ربح .دنتشون یم **اهلکش** ای و تاملک بسح رب ار زیچ همه هک تسایمیدق یاهشور .

؛دنمانیم «ربح» ار **درجم ربح** رد یتایضایر ءایشا زایعون .دراد مه رت یصصخت یاهدربراک ربح یهژاو (ادیپ یکیو تیاس) .**یربح یژولوپوت** ای **یطخ ربح** لثم ییاهناونع رد لاثم ناونع هب

ةلباقملا و ربحلا ملع

تامولعم نم ةیددع تالوهجم جارختسا ةیفیک هیف فرعی ملع هنال باسحلا ملع عورف نم وه و یف ءانثتسالاب ةلdaqملا ةلمجلال نم صقن ام ردق ةدایز ربحلال ینعم و صوصخم هجو یلع ةصوصخم مهنا هناپ و لداعتلل نیتملجلال دح نم دئازلا طاقسا ةلباقملا ینعم و الداعتیل یخالال ةلمجلال نیعتی هب هنال ددعال اهلوا کذلذ یضتقت ةبسن نم بتارم تالوهجملل اولعجی نا یلع اوحلطصا ثیح نم وهف لوهجم لک نال عیشلا اهیئاث و هیلا لوهجملا ةبسن نم هجارختساب لوهجملا بولطملا عبرم وه و لاملا اهثلاث و ةیناثلا ةبترملا یف هیفعضت نم مزلی امل رذج اضیا وه و عیش همهاب نولباقیف سانجالا هذه نم رثکا وانیفلتخم نیب ةلdaqم یلا ضرورفملا لمعال جرخیف مهبم اهیلع یتلا ةثالثلل یلا لوؤی و اخیص ریصی یتح رسکلا نم اهیف ام نوربجی و ضعبب اهضعب ةبسنلاب یمسی هسفن یف برضی ددع لک نا حیضوت .لاملا و عیشلا و ددعال یه و ربحلا رادم ائیش هیف فرصتی لوهجم لک کانه ضرفی و ملعال اذه یف ائیش هسفن یف هبرض لصاح یلا دح یف ناک ناف ملعال یف الام روکذمل ددعال یلا ساییقلاب برضلا نم لصاحلا یمسی و اضیا عفر ربحلاف ءایشا عببرا لدعی ائیش الا قرشع انلوق یف امک ءانثتسا سانجالا نم نیلداعتملا ربحی هناک ةلماک قرشعلا لعجیف هنم ینثتسملا یلع ینثتسملا لثم دازی ناب ءانثتسالال یلع قرشعلا ربح دعب لاثملا یف عیشلا ةدایزک هلیددع یلع ینثتسملا لثم دازی و اناصقن صقنت نا ةلباقملاف ةلثامتم سانجا نیفرطلا یف ناک نا و ةسمخ ریصت یتح ءایشا عببرا یف امک ةاواسملا یلع ضعبب ءیشالا ضعب لباقت یه لقی و .ةدحاو ةدعب نیفرطلا نم سانجالا ملع نیلمعال نیذهب ملعال یمس و .ةاواسملا یلع ةسمخلاب قرشعلا تلبوق اذا روکذمل لاثملا نال لئاسم تس یلا مهذنع ةلdaqملا تهتنا ام رثکا و هیف امهعوقو قرثکل ةلباقملا و ربحلا نا انغلبدق و نودلخ نابلاق .ةتس عیجت ةبکرم و اةدرفم لام و عیش یا رذج و ددع نیب ةلdaqملا قوف یلا اهغلبدق و ةتسلال هذه نم رثکا یلا تالdaqملا یهنا قرشملا لها نم میلعاتلا ةمئا ضعب یماسأ نع نونظلا فشک) .یهتنا ةیسندنه نیهاربب ةقیثو الاما اهلک اهل جرختسا و نیقرشعلا (579-578 ص 1، ج ،نونفلا و بتکلا

نآ عوضوم هک یمالسا نارودتایضایر زا یاهخاش ،هلباقم و ربح .**باسح** ای هلباقم و ربح ای ،**رُبح** زین و یسندنه و یباسح یاهشور زا هدافتسا اب و تالdaqم لح هار زا تامولعم زا تالوهجم جارختسا .دزادربیم زین اهیاهلمجدنچ باسح هب تایضایر زا هخاش نیا نینچمه .تسا ملع نیا صاخ یاهشور

ق/۶۷۲ د) یس‌و‌ط نی‌دل‌ا ری‌ص‌ن .دی‌و‌ج‌یم دان‌ت‌س‌ا (۱/ ۲۲۳، ثی‌ه : کن) س‌دی‌[ق] بات‌ک فر‌اع‌ت‌م لو‌ص‌ا زا
(د) ی‌س‌ان‌ک‌م ی‌زاغ نی‌با و (۱۹۰-۱۸۹ ص) (م/۱۴۲۹ ق/۸۳۲ د) ی‌ن‌اش‌اک دی‌ش‌م‌ج نی‌دل‌ا ثای‌غ و (۲۰-۱۹۰[ق]) (م/۱۲۷۳
)، (م‌ه) اُنب نی‌با ،ل‌ا‌ح نی‌ا اب .دن‌اه‌درک فی‌ر‌ع‌ت ت‌رو‌ص نی‌م‌ه ه‌ب ار‌ه‌ل‌با‌ق‌م و ر‌ب‌ج زین (۲۲۸ ص) (ق/۹۱۹
ژاو‌یر‌گ‌یدی‌ا‌ج رد ،ه‌دا‌د ص‌ا‌ص‌ت‌خا ن‌آ فر‌اع‌ت‌م ی‌ان‌ع‌م ه‌ب ه‌ل‌با‌ق‌م و ر‌ب‌ج ه‌ب ار‌ی‌ش‌خ‌ب دو‌خ بات‌ک رد دن‌چ‌ره
ax=b ل‌دا‌ع‌م رد لو‌ه‌ج‌م بی‌رض ه‌ب ت‌ب‌اث ر‌اد‌ق‌م می‌س‌ق‌ت ی‌ن‌ع‌م ه‌ب ار‌ن‌آ و دن‌کی‌م ی‌ن‌ع‌م «ح‌ال‌ص‌ا» ار‌ر‌ب‌ج
ت‌و‌ا‌ف‌ت‌م ر‌ب‌ج فر‌اع‌ت‌م ی‌ن‌ع‌م اب دن‌چ‌ره زین در‌ب‌را‌ک نی‌ا .(۱۵۲-۱۵۱، ی‌دا‌ص‌ل‌ق : کن زین ۵۶؛ ص) دن‌ادی‌م
ب‌ج ،ی‌دا‌ص‌ل‌ق ،ان‌ب نی‌با ر‌ث‌ا ح‌را‌ش ،ل‌ا‌ح نی‌ا اب .در‌اد ط‌اب‌ت‌را ه‌م‌ل‌ک نی‌ا ی‌و‌غ‌ل ش‌یر‌اب ی‌و‌ح‌ن ه‌ب ،ت‌س‌ا
ر‌س‌ا‌ر‌س : کن) اب‌ی‌ل‌ص ر‌ط‌ن ،اه‌لی‌لد نی‌ا ه‌ب .(۲۴۷ ص) ت‌س‌ا ه‌در‌ب‌را‌ک ه‌ب ی‌ح‌ال‌ط‌ص‌ا ی‌ان‌ع‌م نا‌م‌ه ه‌ب ار
ار‌ی‌م‌ز‌را‌و‌خ ض‌ر‌غ و دن‌ادی‌م «در‌ک ری‌ز‌گ‌ان» و «در‌ک رو‌ب‌ج‌م» ی‌ان‌ع‌م ه‌ب ر‌ب‌ج‌ زا ق‌ت‌ش‌م ار‌ه‌ژاو نی‌ا ه‌ک (ه‌ل‌ا‌ق‌م
فر‌اع‌م‌ل‌ا ق‌ر‌ئ‌اد تی‌اس).دی‌ام‌ن‌ی‌م‌ن ی‌ن‌ت‌ف‌ری‌ذ‌پ ،د‌رام‌ش‌ی‌م ه‌ل‌دا‌ع‌م کی ش‌یر «ند‌ی‌ش‌ک نو‌ری‌ب» ن‌آ زا
(ر‌ب‌ج ل‌خ‌دم ،ی‌م‌ال‌س‌ا گ‌ر‌ز‌ب

فورعم هيف هباتك و یمزراوخلل یسوم نب دمحم ؤللل دبعب و با ذاتسالال هيف فنص نم لوا ليق [3] نم و هيف بتكلا نسحاً نم وه و لماشلال هباتك ملسا نب عاجش لماك و با هدعب فنص و .روهشم (۵۷۹ص ؛ 1ج ؛ نونفلا و بتكلا یماسأ نع نونظلا فشك)یشرقلا حرش هحورش نسح

یلع سانلا عاج و ملسأ نب عاجش لماك و با هدعب و یمزراوخلل ؤللل دبعب و با نفلل اذه بتك نم لوا و لهأ نم ريثك هحرش و هيف ةعوضوملا بتكلا نسحاً نم تسلا هلائسم یف هباتك و هيف هرثأ .اوداجأف سلدنألا

یهنأ قرشملا لهأ نم میلعلتلا ةمئأ ضعب نأ انغلبل دق و یشرقلا باتك هحورش نسحاً نم و والامعأ اهلك اهل جرتسا و نیشرعلا قوف یلإ اغلبل و سانجألا ةتسلل هذه نم رثكأ یلإ تالداعملل یهتنا یلاعت و هناحبس ءاشی ام قلخلل یف دیزی ؤللل و ةیسندنه نیهاربب معبتا

و ةلباقملا و روجلل وه یضایرلا نم ةیمیلعتلا یناعملل دحأ نأ یما یخلل میهاربإ نب رمع خیشلل لاق انیلإ لصی ملف نومدقتملا امأ اهل رذعتم ادج ةصاتعم تامدقملا نم فانصأ یلإ جاتحی ام هيف اهيف رظنلا یلإ ثحبلل رطضی مل وأ رظنلا و بلطلل دبعب اهل اونطفتی مل ملعلل اهيف مالك مهنم .مهمالك اناسلل یلإ لقنی مل و

ةركلا یف ةیناثلا نم ةعبارلا یف سدی مشراً اهل معتسا ةمدقملا لیلحت مهل نع دقف رخأتملا امأ و ركنأ نأ دبعب اهل هل قفتی ملف ةلداعتم دادعأ و لاومأ و باتك یلإ یدانف روجللاب ةناوطلسألا و رقتفا مث ةیطورخملا عوطقللاب اهلح و نزاخل رفجج و با هعبت یتح عنتمم هنبأ مزجف ایلم اهيف .یهتنا ضعبلا لح مهضعبف اهنم فانصأ دقع یلإ نیسندنهمل نم ةعامج هدعب

و ،ینی دراملل سولف نبال روجلل باصن هيف ةرصتخملا بتكلا نم و مولعلل ةنیدم یف لاق .یلصوملا یلحملل نبال دیفملا

.یسوطلل رفظلا باتك ةطسوتملا نم و

یلع كؤمّسلا نهرب و ملسأ نب عاجش یبأل لماكل و یلحملل نبال لوصألا عماج ةطوسبملا نم و ام هيف دروأ عفان رصتخم هحرش و نیمسایلا نبا ةزجرأ و ،ةیسندنهلا و ةیددعلل نیهارببال هلائسم .هنم دب ال

دج بآ).یدوعسملا دمحم نب دوعسم نب دمحم نیدلل فرش ةلاسر دوصقملا ب ةیفاولا لئاسرلا نم و (۱۷۶-175ص ؛ 2ج ؛ مولعلل

ربج ملع یشیپ

بتالاب تاجرد زا هاگ و ،مود و لوا یشیپ جرد زا یربج تالداعم لح هب اهنأ رد لوهجم رادقم نتفای هک یلئاسم ،وگانوگ یاهندمت رد رود رایسب یشیپ تشذگ زا ،دوش یم رجنم ،تالداعم زا یهاگتسد لح هب'یتح و نأ و دنناسریم خیرات زا شیپ یاهنارود هب ار لئاسم نیل یشیپ ناخروم زا یخرب و تسلا هدوب هتخانش .دندوب انشأ لوا یشیپ جرد تالداعم لح (متریوگلا).روتسد اب ناتساب نایرصم .(باتک رسارس ندرود 40-روابگیون) دنتخانشیم ار مود و لوا یشیپ جرد تالداعم لح هاراهنت هن ،مق ۱۷۰۰ لاس دودح زا ،اهیللاب لح ار ،متشه یشیپ جرد تالداعم زا یصاخ تالاح'یتح و ،رتالاب تاجرد زا تالداعم زا یخرب هکلب ،(42- لئاسم زا ییاههعومجم طقف ،هدیسر ام تسد هب اهندمت نیل زا هچنأ ،لاح نیل اب .(48 ،ومه) دندرکیم ،ایب صاخ یددع لئاسم دروم رد ،دنراد تیلك مود و لوا یشیپ جرد تالداعم دروم رد دنچره ،اهلح هار .تسلا یددع تسلا رتشیب ود زا اهنأ یشیپ جرد هک یلئاسم رد و دناهدمآ تسد هب قیروط هچ هب تسین مولعم و دنوشیم .دنراد دربراک صاخ لئاسم دروم رد اهنت تالداعم لح یاهروتسد

تسا هدی سرن ام تسد هب ربح ینیمز رد یرثا چیه، (مق ۳-۵ یا هه دس) ینانوی تایضایر نیرز رصع زا هب ینانوی ناندیضایر ینقالع. تسا هدوبن هتخاننش ینانوی نارود رد ملع نیا هک تفگ ناوتیم هدوب هدرک فوطعم هس دنه هب هرسکی ار ناشیا هجوت هج نس مهان تایمک فشک زین و، قیقده هرب لملاموع زا رگیدیکی ناوتیم ار تایمکی دن بمی سقت یرابر د نایانوی یفسلف تایرطن. تسا بطسرا راثآ رد هکی تروص هب، ینانوی یفسلف رد. تسبیم ربح ملع شیادیپ رب ار هار هک تسناد هدی سوی نولوپآ و سدی مشرا و سدیلقا نوچ ینانوی ناندیضایر راثآ رد نآ ریثأت و تسا هدمآ، عیب ط دادعا نآ زا روطنم هک، دادعا ۱۰: دنوشیم میسقت زیامت آلماک یتسد ود هب اهتیمک، دوشیم یلک موهفم ین بمی سقت نیا رد. دنانامز و (مچح و حطس و لوط) یس دنه تایمک هک، ریDAQم ۲۰: تسا نایم ییاه «تبسن» تروص هب (اهرسک) ایوگ دادعا، درادن دوجو (گنگ و ایوگ دادعا لماش) «یقیقیق ددع» تبسن و، طخهراپ اب، دنوشیم هدی مان گنگ ددع هزورما هکی تادوجوم و دن درگیم فی رعت یعیب ط دادعا بباتک رد اهشور یخرب دوجو، لاح نیا اب. دوشیم هداد شیامن، اهطخهراپ نایم تبسن اب اهنآ نایم فیلأت) سدیلقا لوصا بباتک مه و مشش و مود تالاقم رد ایاضق زا یخرب و (مق ۳ دس) سوی نولوپآ هدافتسا یس دنه ربح یعون زا نایانوی هک تسا هدرک دقتعم ار ناخروم زا یهورگ (مق ۳۰۰ ح مان هب دوخ بباتک رد نیتیوز یکرامناد ناندیضایر راب نیتسخن ار «یس دنه ربح» حالطصا. دناهدركیم یربباتک رد هک تفایرد نیتیوز. تسا هدرک عادبا «اتساب نارود رد یطورخم عطاقم یرطن» زا حوطس و، وسکی زا اهطخهراپ یور رب یتایلمع هار زا یطورخم عطاقم یلصا صاوخ، سوی نولوپآ هتخومآ ربح یاهباتک رد هزورما هک دنراد ار یبرض و یعمج صاوخ نامه هک تسا هدش نایب، رگیدیوس (75، ندرود ناو) دوشیم.

دندریگی م رطنرد مه ار گنگ'یت ح و

باشن ،بیارض ندوب تبثم طرش هب ،ار مود و لوا چرد تالداعم تالاحیمامت عقاو رد ،هلداعم ۶ نی لمع ود زا یکی اب ار نآ ،دشاب هدش هداد تروص ۶ نی زا یکی زا ریغ هب یاهلداعم چنانچ .دندهیم هاگره نیچمه .مینکیم لیدبت لامرن تروص ۶ نی زا یکی هب ،لمع ودره اب ای ،«هلباقم» ای «ربج» لامرن تروص هب هلداعم ،ددع نی هب هلداعم نیفرط میسقت اب ،دشاب کی فلاحم یددع ۲۸ بیرض دیآیمرد .

سلا لوا چرد للداعم هب لیدبت لباق (۳ مش) رگیدی کی و لوا چرد زا (۱ مش) یکی تالداعم نی زا تسد یمزراوخ ،رگید للداعم ۳ دروم رد .دوشیم رجنم ددع کی رنج جارختسا هب ۲ رامش للداعم لح اب ار متیروگل نی هلداعم ره دروم رد اهتنم ،دهدیم تسد هب ار هلداعم لح یلک (متیروگلا) داعم شیر ،لاثم ناونع هب .دربیم راک هب ،دمانیم (وگلا) «باب» ار نآ هک لاثم کی زا هدافتسا طبار زا ۴ رامش

ور ۶ رامش و ۵ رامش تالداعم دروم رد .دراد تبثم باوج کی هراومه هلداعم نی .دیآیم تسد هب ود تسا نکمم هلداعم هک دنکیم دیق $x^2+a=bx$ للداعم دروم رد هک نی زج ،تسا ناسکی اساسا یمزراوخ .دشاب هتشانن باوج ای ،دشاب هتشاد تبثم باوج

اهللمجود ربح

ملع لوح تاحل زا ،لاح نی اب و ،هتفرگ رارق هجوت دروم رتمک هک یمزراوخ باتک زا یرگید شخب یور رب برض و قیرفت ،عمج یلصا لمع ۳ نی اب هب هک تسا یشخب ،تسا تیمه زئاح رایسب ربح قیرفت و عمج دروم رد یدعواقو نی اب هب ادتبا یمزراوخ .(۲۷-۳۰ ص) دراد صاصتخا اهللمج ود ددع کی تروص هب ار یاهللمجود ره یو ،اهللمجود برض دعواقو نی اب یارب .دزادربیم اهللمجکی دع نی رابرد ار ۱۰ یانبم رد یمقرود ددع ود برض دعواقو هاگنآ و ،دیریگی م رطن رد x یانبم رد یمقرود اهدعب یمزراوخ راک زا شخب نی .(یسوم نبدمحم ،یمزراوخ ،ده : کن) دربیم راک هب یانبم رد یمقرود لخدم ،یمالسا گرزب فراعمل اقرئاد تیاس).تفای هعسوت وابتکم نانادیضای و یجَرك تسد هب

(ربج)

کیزیف هتخومآشناد ،دهشم یرطتنم یاهفرح و ینف هکشناد داتسا ،اینیئایض نسح رتکد و مالسا یاضف زا ربح ملع یریذپریثأت هنیمز رد یمزراوخ هراونشج نارواد تایه لوئسم و یاهتسه رد ؛تسا وسمه نید هفسلف اب هک دوشیم متخ یریسم نامه هب تایضایر :دیوگ یم یمالسا هقف یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا و هدش داجیا بان درخ اب هک تسا ییاهشور هعومجم تایضایر عقاو یملع تیصخش .تسین بان درخ دعواقو زا چراخ یرامعم نی و هدرک یرامعم ار یتسه دنواخ .تسا شزومآ رد تسا مزال تهج نیمه هب .تسا رگنایامن ار تدحو نی زین ام ینامسآ باتک و نید ناگرزب .تشاد ینمض هجوت یلاعتم فده نی هب رگید مولع و تایضایر

هب ار شیوخ تلاسار ،دنک انشآ یتسه تقیقح اب ار ام دناوتن یشناد رگا عقاو رد :درک راهظا یو رد هک دراد دوجو یاهدیچیپ یسدنه قیاقح یتسه یرامعم رد لاثم ناونع هب .تسا هدناسرن ماجرف اهیگدیچیپ نیمه تخانش تایضایر زا یشخب تلاسار و هدش هتخادرب نآ هب رضاعم یسانشناهکی .تسا یتسه تاذ رد ناهن قیاقح و

تایضایر هعسوت لماع ؛مالسا

یکی :درک راهظا یمالسا ندمت خیرات رد یضایر مولع تفرشیپ یاهه نیمز هب هراشا اب اینیئایض نید ماکحا و هقف ،یمالسا ندمت خیرات رد نآ ماع یانعم هب تایضایر تفرشیپ لیالد نیرتمهم زا

اب .دش نآ هب هتسباو مولع و تايضاير هعسوت بجوم نآ ماكحا و مالسا تقیق رد .تسا مالسا بجوم هك يدعاوق زا يرایسب هك تفایرد ناوتیم مالسا زا سپ تايضاير گرزب بتك هب يهاگن هلبق يعرش تاقوا نییعت ،ثرا ،تراجت دننام مالسا ماكحا هب ،دش تايضاير هعسوت و طسب تايضاير هك دوب يا هنوگ هب تالداعم يخرب ثرا هنیمز رد هنومن ناونع هب .ددرگ یمزاب ...و یبای تفای هعسوت تالداعم عون نیلح نونف تهج نیمه هب و دمآ یم رب نآ خساپ هدهع زا نامز

هب يهاگن تسا يفاک یعدم نیل تابتا یارب :درک هفاضا دهشم یاهفرح و ینف هاگشناد داتسا (ع) اضر امام رصاعم نادىضاير یمزراوخ یسوم نبا دمحم **هلباقملاو ربجل باتک همدم** باتک ني نيا نيودت رد شا هزيگنا نوماريپ شيوخ هلباقمو ربح هلاسره همدم رد یمزراوخ .میزادن یب هلباقملاو ربح كمك هب تابساحم هرابرد هاوك يرثا تسا هدرک قيوش ت ارم نومام» دسيون یم **نامدرم** هك لېبق نآ زا ،منك دودحم باسح ملع رد دراوم ني رتدنم دوس و ني رت هدهاس هب ار نآ و في نصت **و داد مامت رد و تراجت ،يقوقح يواعد ،تثارو راصحنا ،اياصو ،ثرا ياياضق رد موادم ،اههاربآ ندينك ،نيمز يريگهزادنا هك اج ره اي دنراد زاین اهنادب مه اب اهنآ ياهدتس ،«دشاب رظن عمطم هك لېبق ره و عون ره زا دصاقم رگيد و يسدنه تابساحم**

نیل .دوب فل تخم یاهم یلقا رد ندرازگ زامن یارب نامز نییعت ،رگید هنومن :درک هفاضا اینی ئایض .دنک یم هیجوت ار هسدنه و تاتلثم ، تايضاير هب چایتحا هك دوب دیشروخ تاكرح دصر دنمزاین رما يشك هشقن و یحاسم هب فل تخم یاهم یلقا رد هك تسا یرما هلبق تی عقوم ندرک ادیپ نییچمه تیقاوم ،یبای تهج ،تراجت ،ثرا دننام یفل تخم یاهه نیمز رد مالسا عرش یلك روط هب .دراد زاین هب تايضاير هب نامز نآ گرزب نادنم شناد و دوب تايضاير دنمزاین هك تسا يا هنوگ هب ...و صاخ ره ،دش یم فرطرب لیاسم نیل هك یم اگاهنه .دوش ارجا ی تسرد هب عرش و هقف هك دن تخادرپ لیلد نیل .درک یم داجیا ار یدیدج لیاسم و دوشگیم ار یرگید یاهباب یضاير ملع زا باب

مولع هعسوت بجوم هك تسا مالسا نیبم عرش نیل ناوق تاذ نیل تقیق رد :درک دیکات یو (یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا ؛یضاير روحم اب وگتفگ ،انکی تیس).دی درگ

ارص تخم اباتک ةلباقملا و ربجل باتک نم تفلا :تسا ترابع نیل باتک همدم زا ناشی دوصقم یف و مه ایاصو و مه ثیراوم یف هیلا ةجاجلا نم سانلا مزلی امل هلیلج و باسحلا فی طلل ارضاح یرک و نیضرالا ةحاسم نم مهنیپ هب نولماعتی ام عیمج یف و مه تاراجت و مهم اكا و مه تمساقم (۱۶ ص ،ةلباقملا و ربجل باتک)هنونف و ههوجو نم كلذ ریغ و ةسدنهلا و راهنالا

:تسوا قیمع مهف زا یکاح و هجوت بللاج زین وا ترابع همادا

امنا دادعالا عیمج تدجو وّاددع كلذ عیمج تدجو باسحلا نم سانلا هیلا چاتحی ام یف ترظن امل ینا و دحاولا زواج ام دادعالا نم هب طفلی ام عیمج تدجو و ،دادعالا عیمج یف لخاد دحاولا و دحاولا نم تبكرت نورشعلا اهنم نوكتف دحاولاب لعف امك ثلثت و ةرشعلا ینثت مٹ دحاولا جرخم جرخى هرشعلا یلا فللالا یلا ةرشعلا و دحاولاب لعف امك ثلثت و ةئاملا ینثت مٹ ،ةئاملا مامت یلا نوثالثلا و (نامه)ددعلا نم كردملا ةیاغ یلا دقع لك دنع فللالا ددرت كلذك مٹ

ولف .یقابل ةلباقم یف رخآل نوکي ف ،نيضوعلا دحأ یف مولع ملاءجل ءانثتسا زوجي : (بې) [4] اقلطم لطي :خي شلا لاق مويلا رعسب ادحاو يواسي ام آلإ ةعبرأب ةعلسل هذه كتعب :لاق ةثالث یف حصي : لاق ادحاو صخي ام آلإ :لاق ول و .مويلا رعسب املعي نآ آلإ ،كلذ هجولا و ،ةلاهجلل **هاملع ناف** ،ةلاهجلال یلل یضفملا رودلا توبثل ،نالطبلا یدنع برقلأل و ،نم ثلثل عیمجب اهعبارأ .نم ثلثل عیمجب اهسامخأ ةعبرأ یف عیبلل اص **امهریغ وأ ةلباقملا و ربجلاب**

،عیش ثلث و قرشع لدعی عیش نمثلانأل،رشع ةسمخ وهف نمثلال ثلث و قرشعب هعاب ول و ثلث الال:لاق ول و .ثلث و رشع ةثالث وهف نمثلال عبر و :لاق ول و .نمثلال یثلث لدعت قرشعالاف (27 ص: ج2؛ مارحل و لالحل ةفرعم یف ماکحال دواق).فصن و ةعبس وهف نمثلال

هدش ربح ملع یصاصتخا تاحالطصا نایب دراو،بلطم نیا حیضوت بسانت هب همارکلل حاتفم دیامرف یم و تسا:

و ةلداعملال ینعم و ةلباقملال ینعم و هانعم ةفرعم نم -ملعلال لیصحت نایب لبق -دب الف ربحالأمأ .ماقمال یف تاحالطصا نایب

ائییش الال ةعلسلال اذه انلاثم یفف،لباقملال یلع ةدايزلا نع و صقانال لیمكت نع ةرابع ربحالاف دیزت و ،ةمات ةعلسلال ریصتف ءانثتسالال طقس و ةعلسلال لمكت نأ ربحالاف،ءایشأ ةعبرأ لدعت ةعبرألال ریصتف،ءایشأ ةعبرألال وه یڈال اهلداعم یلع ةعلسلال هب انمم یدلایشلال كلذ لثم اربج یمسی ةلك لمعلال اذه و ،همات ةعلسلال و ائییش و ةعبرأ ءایشأ

.ةلداعملال لصحتل نیفرطلال یف ةسناجتمل سانجال طاقسإ یهف ةلباقملالأمأ و

قرشعالال طقسف نیعبرأ لداعت قرشع و نائییش :الثم لوقنن،لاثملال ناونع یف كلذ حصونل و ،ةلباقملال ینعم وه و نوثالث یناثلال یف و نائییش لوالال یف یقبی نیلداعتملال نم دحاو لك نم سانجالألأل،لئاسم ثالث یه و سنج و سنج نیبأمأ یه و ةلداعملال تلصح ةلباقملال تلصح اذاف :ءایشأ ةثالث یف ةروصحم ةلباقملال و ربحالال یف

،الاوأم لدعت ءایشأ ةیناثلال و ،ائییش لدعی ددع یلوالال ةلأسملالاف .ددعلال و لامال و ءیشلال یه و اضیأ ةثالث یه و نیسنج و سنج نیبأمأ و .اددع لدعت لاوأم ةثالثلال

.ءایشأ وأ ددع لدعت لاوأم ةثالثلال،اددعأ و الاوأم لدعت ءایشأ ةیناثلال،الاوأم و ءایشأ لدعی ددع یلوالال

و افین داز ییدیشمجلال ناك نإ و ،ءامدقلال راکفأ اهیل تهتنا یثلال تایربجلال یه تسلال هذه و .ةنف یللالوكم لیصفتلال و لمعلال و یلامجلال ثیدح اذه و ،باسحلال لهأ امامإ ةنإ:لیق اذه و ،نیعست

یمسی هتفرعم لوهجملالأن وهف ةلباقملال و ربحلال اهیل عفقتی یثلال تاحالطصالال نایبأمأ و ،ابعك هانیمس لامال یف هانبرض اذإ و ،الام لصاحل یمسی ءیشلال یف ءیشلال انبرض اذإ و ،ائییش لام یف و ،بعكلال لام هانیمس لامال لام یف هانبرض اذإ و ،لامال لام هانیمس بعكلال یف هانبرض اذإ و ادوعص ةبسانتم لكلال و ،بعكلال بعك بعك بئارملال عساتف،اذكه و ،بعكلال بعك هانیمس بعكلال یلایشلال و ءیشلال یللالامال و لامال یللالبعكلال ةبسنك بعكلال یللالامال لام ةبسنن،الوزن دواق حرش یف ةماركلل حاتفم)اذكه و لامال عذج یللالءیشلال عذج و ءیشلال عذج یللالدحاوال و دحاوال (249-251 ص: ج13؛ (ةثیدحل - ط) ةمالعلال

هعجارم عیبم رد ملع طارثشا ناونع ۲،رامش تسویپ هب زین ثحبم نیا یلیصفت یسررب یارب دیامرف.

دیامرف یم دنراد تلخد داهتجا رد هک یمولع دروم رد ینوت لضاف موحرم [5]

وأ ،ةیطرشلالابأمإ،داهتجالال یف ةیلخدم اهل،ةروكذملال مولعلال یوس،رخأ ءایشأ انهاهأن:ملعأ و ...:ةیلمكملال

وه و ؛ ةلباقملا و ربجلال و نيئطخلال و ،ةبسانتملا ةعبرألاك ،باسحلال ملع ثحابم ضعب :عبارلا
إلإ هي قفلال ىلع سيل ةنأل ف :هريغ ي ف أم و ،رهاظف :يَّجتملا ي ف أم ،اطرش سيل و لم كم اضيأ
مكح نأ هيلع :الثم ،هتّمذ ي ف سيل ف ةيطرشلل فارطأ قيقحت أم و ،تأيطرشلل لاصّتاب مكحلل
إلإ ةتسّيلع ديزل) :هلوق ي ف هب ررقملا ةيّمك نايب هيلع سيل و ،هب ذخاؤم وهف ءيشب ررقأ نم نأب
لمأتف ،الثم (ديزل ام فصن ألإ ةتسّيلع ورمعل و ،ورمعل ام فصن

ضعب عللاطم براقتب ملعلل ،ضرألا ةيوركب ،قّلع تي ام لثم ،ةئيهلا ملع لئاسم ضعب :سماخلال
و ةينامث رهشلل نوك زيوجت :لثم ،موصلال لئاسم ضعب ل اذك و ،امهدعابت وأ ضعب عم دالبلال
صاخشأل ضعب ىلإ ةبسنلاب اموي نيشرع

ةيفاولا) ديلقتلا و داهتجالا) الثم س ورعلا لكشب عاب ول امك ،ةسدنهلل لئاسم ضعب :سداسلال
(280-282: ص ؛(لوصأل ي ف

دىامرفىم نىنچ زىن ىنىوزق ىلع دىس

و ةمّدقتملا رومالا ىلع ةروصقم داهتجالا طورش نوك نم ةفئاطلال ني طاسأ نم دحاو ريغل اقافو قحلال
اهيلع ديزم ال

و ةسدنهلل و ةئيهلا و باسحلال ةفرعمك داهتجالا تالم كم نم اهنوكب دحاو ريغّصن رخا روما انهاه معن
بطل.

ةلثامتملا دادعأل و ةلباقملا و ربجلال و نيأطخلال و ةبسانتملا ةعبرألال هنم فرعي نأب ف :لّوأل أم
ةنابتملا و ةقفاوتملا و ةلخادتملا و

اموي نيشرع و ةينامث رهشلل نوكب و ،ةلبقلا ب قّلع تي ام هنم فرعي نأب ف :يناثلال أم و
صاخشأل ضعب ىلإ ةبسنلاب

لكشب عاب ول امي ف هتدئاف رهظيل امريغ و حوطسلا ب قّلع تي ام هنم فرعي ناب ف :ثلاثلال أم و
هريغ و سورعلا

ريغ و ،حاكنلل ةخسفملا بويعلال نم هون و نرقلال ي ف هيلإ جاتحي ام هنم فرعي نأب ف :عبارلا أم و
راطف إلل ةحيبملا صارمأل نم كلذ

وه اذه و ،عوضوملا ةفرعم ال مكحلل نايب هي قفلال ةفيظو نأل ،حضاو داهتجالا طورش نم اهنوك مدع و
أم و تأيطرشلل لاصّتاب مكحلل ألإ هيلع سيل هي قفلال نأ» :نم ةجالحال مدع هجو ي ف ليقي ام ىنعم
؛(لوصأل ملاعم ىلع ةقيللعلل) ديلقتلا و داهتجالا) «هتفيظو سيل ف ةيطرشلل فارطأ قيقحت
(284: ص

رد تاىضاير هحفص ،هيكدف تىاس هب ناوتىم هدش ركذ دراوم ربهوالع هلئسم بناوج ىسررب يارب
دومن هعجارم **هقف**